

TAŠMAJDAN

F. J. Marshalla (1905) i J. Miesesa (1916); igrao neriješeno sa M. J. Cigorinom (1893) i K. Schlechterom (1911). U odlučnom meču za prvaka svijeta biva uvjerljivo poražen od E. Laskera (+3-8=5). Napisao: *Dreihundert Schachpartie*, Leipzig 1912.

Tarrascheva obrana, šah: jedan od mogućih načina igre za crnog u daminom gambitu, karakteriziran početnim potezima: 1. d4 d5; 2. c4 e6; 3. Sc3 c5. Nazvana po S. Tarraschu, koji ju je prvi uveo u turnirsku praksu.

Tarrascheva varijanta, šah: jedan od mogućih načina igre za bijelog protiv franc. obrane, karakterističan po razvoju daminog skakača na polje d2, umjesto na polje c3, da bi se izbjeglo njegovo vezivanje: 1. e4 e6; 2. d4 d5; 3. Sd2. Varijanta je nazvana po S. Tarraschu, koji ju je prvi uveo u turnirsku praksu.

tartan, plastična masa sastavljena od sintetičkih smola jednolične strukture, elastičnih i otpornih na atmosferilije. Može se nanijeti na bilo koju čvrstu podlogu (beton, asfalt), a proizvodi se u trakama koje se lijepe na podlogu hladnim ljepljivom. Na većim površinama masa se polaže u tekućem stanju neposredno na podlogu. Elastičnost površine izradene od t. neovisna je o vremenu i

TARRASCHEVA
OBRANA

TATESHIHOGATAME

temperaturi, a sama površina nikad nije kliska. Debljina sloja za atletske staze, borilišta za sp. igre i sp. dvorane iznosi 9,5-12,5 mm.

Tasić, Tihomir (1929), dipl. inž. zrakoplovstva; reprezentativac u zrakoplovnom modelarstvu (7 puta), zaslužni sportaš Jugoslavije. Član reprezentacije koja je na PE 1954, u klasi F 1A, osvojila II mjesto.

Taslić, Fahrudin (1920-74), nogometni sudac, trener i funkcionar. Kao trener djelovao u NK Proleter, bio član UO Nogometnog podsaveza Osijeka i predsjednik Bokačkog kluba Metalac (Osijek). Dobitnik Specijalne zlatne plakete NSJ.

Tašmajdan, Sportsko-rekreativni centar, osn. 1958 u Beogradu. U njegovom sklopu nalaze se plivališta (otvoreni i zatvoreni bazeni, dimenzija 50 m x 22 m), trim kabinet i elektronska kuglana te Stadion za male sportove i klizanje. Projektant tih objekata bio je arhitekt M. Janković. Pored toga, u sastavu tog centra kao jedinstvena organizacija udruženog rada djeluje Palača sportova Pionir i Dvorana za zimske sportove.

Tatalović, Nikola (1908), službenik, svestrani sportaš i sp. radnik. Od 1925 bavi se sp. gimnastikom u Sokolskom društvu Bjelovar; 1926 položio je prednjački ispit. U razdoblju 1933-40 načelnik je Sokolske župe Bjelovar. God 1945 potpredsjednik je SD Železničar (Beograd), a 1948 sudjeluje u osnivanju Gimnastičkog društva Beograd — Matica, kasnije DTV Partizan Beograd — Matica. Od 1951-58 načelnik je i član Sekretarijata STV Partizan Jugoslavije. Zatim je prednjak i razreda i trener sp. gimnastike u DTV Partizan Beograd — Matica. Od 1965 djeluje u Gimnastičkom savezu Srbije kao sekretar, potpredsjednik, prednjak i trener. Napisao: *Preskoci*, Beograd 1971. Dobitnik Majске nagrade SOFK Srbije (1972).

tatami, džudo: jap. strunjača od rižine slame (188 cm x 94 cm x 6 cm), presvučena rogožinom; služi kao pokrivalo za podove i kao osnovni rekvizit za borilište u džudu. U novije vrijeme t. su od guma, sintetike, čekinja i sl. a presvlaka je najčešće od plastike. Strunjače za međ. natjecanje (200 cm x 100 cm x 5 cm) pokrivaju drvenu podlogu borilišta 10 m x 10 m.

tateshihogatame (jap.; izravno blokiranje četiriju uglova), džudo: jedan od najvažnijih zahvata držanja. Natjecatelj leži na prsima protivnika, jednom mu rukom obuhvaća ruku i glavu, a nogama tijelo. Postoji nekoliko varijanti.

Tatić, Dušan (1901-67), novinar; izdavač i urednik tjednika Jugosport, koji je izlazio

u Beogradu od 1933 do 1941. Osnivač i dugogodišnji funkcionar FK Balkan.

Tauber, Uilricke (1958), reprezentativka Njemačke DR u plivanju, članica SV Karl-Marx-Stadt iz istoimenog grada (ranije Chemnitz). Na OI 1976 osvojila je zlatnu medalju na 400 m mješovito (4.42,77 min) i srebrnu medalju na 200 m leptirovim stilom. Na PS 1975 prva je na 400 m mješovito (4.52,76 min) i druga na 200 m mješovito. Srebrnu medalju osvojila je na PS 1978 na 400 m mješovito, a na 200 m mješovito je treća. Zlatne medalje osvojila je na PE 1974 i 1977 na 200 i 400 m mješovito; druga je na PE 1974 na 100 i 200 m leđno. U više navrata pivala je bolje od SR na 200 i 400 m mješovito.

taumahija → borbe s bikovima

Taušan, Slavojka (1947), reprezentativka u košarci sa 147 nastupa, zaslužna sportašica Jugoslavije, članica KK Bosna (Sarajevo). Članica ekipe koja je na PE 1968 osvojila II mjesto i 1970 III mjesto.

Tavčar, Ivan (1899-1966), planinar, istaknuti član skupine Drenovci i jedan od prvih slov. penjača; živio u Ljubljani. Bavi se skijanjem, speleologijom i fotografijom.

Taveri, Luigi (1929), švic. motociklist, trostruki prvak svijeta na kružnim betonskim trkalištima u kategoriji do 125 ccm (1962, 1964, 1966) na motociklu Honda; u periodu 1955-66 pobjedio na 30 GP utrka i tri puta na utrci Tourist Trophy.

Taylor, Henry (1885-1951), brit. reprezentativac u plivanju, višestruki svj. rekorder; pobjednik na OI: 1906 na 1 milju slobodno, te 1908 na 400 m, 1500 m i u štafeti 4 x 200 m slobodno.

Taylorov test, sp. medicina: metoda mjerenja maksimalnog pritiska kisika. Ispitanik trči (3 min) na pokretnom sagu brzinom od 11 km/h. Nagib pokretnog sagra prema horizontali je 8,6 % a po potrebi se povećava tako da napor odgovara maksimalnom radu pojedinca. Između 1 min i 45 sek te 2 min i 45 sek skuplja se izdisani zrak u gumenu vreću i analizira njegov sadržaj. Iz razlike koncentracije kisika u atmosferskom zraku i eksperimentalnom zraku može se izračunati količina potrošenog kisika. Nakon 2 dana procedura se ponavlja, ali sa 2,5 % većim nagibom pokretnog sagra. Ako se dobiju veće vrijednosti za maksimalnu potrošnju kisika nego prvi put, test se ponavlja, dok se ne dobiju dvije jednake vrijednosti.

te gatana (jap.; ruka-mač), aikido: udarac koji se zadaje bridom šake ispod malog prsta.

te waza (jap.; ručna bacanja), džudo: niz teh. zahvata u kojima napadač ostvaruje bacanje snagom i spretnošću ruku. Najčešće izvedena ručna bacanja su: kata guruma, morote, sukuinage, sumiotoshi, taiotoshi, ukioshi i druga ramišna bacanja — seio-nage.

team (engl.) → tim

Tedišvil, Levan Kiteoivič (1948), sovj. reprezentativac u sambu i rvanju slobodnim načinom, zaslužni majstor sporta, član FD Gantiadi (Tbilisi). Na OI 1972 osvojio zlatnu medalju u kategoriji do 82 kg, a na OI 1976 je drugi u kategoriji do 90 kg. Prvi je na PS 1971 u kategoriji do 82 kg; isti uspjeh postigao je i na PS 1973-75 u kategoriji do 90 kg. Na PE 1974 i 1976 prvi je u kategoriji do 90 kg. Na PS u sambu je prvi 1973. Osvojio je prvenstvo SSSR 1971 i 1973-75.

teeing-ground, golf: obilježeno mjesto na terenu s kojeg se izvodi početni udarac za